

Βρυξέλλες, 17 Μαρτίου 2021
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2018/0254(COD)

6748/1/20
REV 1 ADD 1

POLMIL 24
COMPET 113
RECH 96
CFSP/PESC 229
CSDP/PSDC 141
COPS 80
EUMC 41
ECOFIN 180
IND 31
MI 70
EMPL 120
EDUC 95
CADREFIN 31
CODEC 175
PARLNAT 151

ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Θέμα: Θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση εν όψει της έκδοσης ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1092

- Σκεπτικό του Συμβουλίου
- Εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 16 Μαρτίου 2021

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 13 Ιουνίου 2018, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας¹ (εφεξής «Ταμείο»).
2. Κατά τη σύνοδό του στις 19 Νοεμβρίου 2018, το Συμβούλιο ενέκρινε μερική γενική προσέγγιση² επί της πρότασης, αφήνοντας όλες τις διατάξεις που είχαν επιπτώσεις σε δημοσιονομικά θέματα εντός αγκυλών καθώς απαιτούσαν την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027, ώστε να μπορέσει το Συμβούλιο να καθορίσει τη θέση του. Οι διατάξεις σχετικά με τις τρίτες χώρες που θεωρούνται συνδεδεμένες χώρες στο πλαίσιο του Ταμείου (άρθρο 5) τέθηκαν επίσης εντός αγκυλών και δεν περιελήφθησαν στο πεδίο της διαπραγματευτικής εντολής του Συμβουλίου.
3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ψήφισε επί της έκθεσής του σε επίπεδο επιτροπής στις 21 Νοεμβρίου 2018³. Στις 12 Δεκεμβρίου 2018, η ολομέλεια ενέκρινε την έκθεση παρέχοντας, ως εκ τούτου, την εντολή για την έναρξη διαπραγματεύσεων με το Συμβούλιο.
4. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή διατύπωσε τη γνώμη της⁴ επί της πρότασης στις 12 Δεκεμβρίου 2018.
5. Μετά τους τριμερείς διαλόγους στις 16 Ιανουαρίου και στις 5 Φεβρουαρίου 2019, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέληξαν στις 19 Φεβρουαρίου 2019 σε ενιαία συναντίληψη σχετικά με την πρόταση, εξαιρουμένων των διατάξεων εντός αγκυλών που αναφέρονται στο σημείο 2.
6. Στις 27 Φεβρουαρίου 2019, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων σημείωσε την έκθεση προόδου που αντικατόπτριζε τη συναντίληψη⁵, αναγνωρίζοντας, ως εκ τούτου, ότι οι διαπραγματεύσεις θα συνεχιστούν με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μόλις το Συμβούλιο λάβει εντολή για όλα τα στοιχεία της πρότασης.
7. Με βάση τη συναντίληψη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση στις 18 Απριλίου 2019⁶.

¹ έγγρ. 10084/18 + ADD 1.

² έγγρ. 14094/1/18 REV 1.

³ P8_TA(2018)0516, αρμόδια επιτροπή: επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (ITRE), εισηγητής ο κ. Zdzisław Krasnodębski· συνεισηγητής ο κ. David McAllister (AFET).

⁴ CCMI/162-EESC-2018.

⁵ έγγρ. 6733/1/19 REV 1.

⁶ EP-PE_TC1-COD(2018)0254.

8. Στα συμπεράσματά του της 21ης Ιουλίου 2020⁷, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο παρέσχε οριζόντια καθοδήγηση όσον αφορά όλα τα θέματα με δημοσιονομικές επιπτώσεις. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων ανέθεσε στην Προεδρία⁸, στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, να συνεχίσει τις διαπραγματεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας επί του συνόλου του κειμένου.
9. Μετά από τριμερή διάλογο στις 30 Νοεμβρίου 2020, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, με τη μεσολάβηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατέληξαν στις 14 Δεκεμβρίου 2020 σε προσωρινή πολιτική συμφωνία επί τελικού συμβιβαστικού κειμένου. Η συμφωνία αυτή εγκρίθηκε από την Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων στις 18 Δεκεμβρίου 2020⁹ και από την επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (ITRE) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 14 Ιανουαρίου 2021.
10. Στις 21 Ιανουαρίου, ο πρόεδρος της επιτροπής ITRE απέστειλε επιστολή στον Πρόεδρο της Επιτροπής των Μόνιμων Αντιπροσώπων αναφέροντας ότι, εάν το Συμβούλιο διαβιβάσει επισήμως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τη θέση του όπως συμφωνήθηκε κατά τη διάρκεια των τριμερών διαλόγων, με την επιφύλαξη της οριστικής διατύπωσης από τους γλωσσομαθείς νομικούς, θα εισηγηθεί στην ολομέλεια να κάνει δεκτή τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση χωρίς τροπολογίες κατά τη δεύτερη ανάγνωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

II. ΣΤΟΧΟΣ

11. Γενικός στόχος του Ταμείου είναι να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα, η αποδοτικότητα και η ικανότητα καινοτομίας της ευρωπαϊκής βιομηχανικής και τεχνολογικής βάσης στον τομέα της άμυνας (EBTBA), μέσω της στήριξης συνεργατικών δράσεων και διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ νομικών οντοτήτων σε ολόκληρη την Ένωση, καθώς και μέσω της ενίσχυσης και της βελτίωσης της ευελιξίας της αλυσίδας εφοδιασμού και της αλυσίδας αξίας στον τομέα της άμυνας, της διεύρυνσης της διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ νομικών οντοτήτων και της προώθησης της καλύτερης αξιοποίησης του βιομηχανικού δυναμικού καινοτομίας, έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης.

⁷ έγγρ. 00010/20.

⁸ έγγρ. 11394/20.

⁹ έγγρ. 14285/20.

III. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Γενικές παρατηρήσεις

12. Το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διεξήγαγαν διαπραγματεύσεις με σκοπό να καταλήξουν σε συμφωνία σε πρώτη δευτέρα ανάγνωση με βάση τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, την οποία το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα μπορούσε να εγκρίνει χωρίς αλλαγές. Το κείμενο της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση αποτυπώνει πλήρως τη συμβιβαστική λύση που επιτεύχθηκε από τους συννομοθέτες.
13. *Επιλέξιμες οντότητες*: Το Συμβούλιο συμφωνεί με τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση όσον αφορά τις διατάξεις για τις επιλέξιμες οντότητες, οι οποίες βασίζονται στην αρχική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
14. *Επιλέξιμες δράσεις*: Το Συμβούλιο υποστηρίζει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση σχετικά με τις επιλέξιμες δράσεις και συμφωνεί ότι τουλάχιστον το 4 % και έως το 8 % του χρηματοδοτικού κονδυλίου θα πρέπει να διατεθεί σε προσκλήσεις υποβολής προτάσεων ή χορηγήσεις χρηματοδότησης για τη στήριξη ανατρεπτικών τεχνολογιών για την άμυνα, πράγμα το οποίο σηματοδοτεί αύξηση σε σχέση με το ανώτατο όριο του 5 % που είχε αρχικά προταθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
15. *Δεοντολογία*: Το Συμβούλιο υποστηρίζει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, σύμφωνα με την οποία οι δράσεις για την ανάπτυξη προϊόντων και τεχνολογιών των οποίων η χρήση, η ανάπτυξη ή η παραγωγή απαγορεύεται από το εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο, δεν είναι επιλέξιμες προς στήριξη από το Ταμείο. Το Συμβούλιο συμφωνεί επίσης με τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση να μην είναι επιλέξιμες δραστηριότητες που αποσκοπούν στην ανάπτυξη φονικών αυτόνομων οπλικών συστημάτων, η οποία προχωρεί πέρα από την αρχική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
16. *Διακυβέρνηση*: Το Συμβούλιο υποστηρίζει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ότι θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσον αφορά τη θέσπιση προγραμμάτων εργασίας και τη χορήγηση χρηματοδότησης σε επιλεγμένες δράσεις έρευνας και ανάπτυξης. Για την έκδοση των εν λόγω εκτελεστικών πράξεων θα χρησιμοποιηθεί η διαδικασία εξέτασης, σύμφωνα με την οποία το σχέδιο εκτελεστικής πράξης δεν μπορεί να εκδοθεί εάν δεν διατυπωθεί γνώμη από την επιτροπή του προγράμματος. Το Ταμείο θα υλοποιηθεί υπό άμεση διαχείριση, ενώ κατά παρέκκλιση σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, συγκεκριμένες δράσεις μπορούν να υλοποιούνται υπό έμμεση διαχείριση από φορείς του άρθρου 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού. Ωστόσο, η παρέκκλιση αυτή δεν καλύπτει τη διαδικασία επιλογής και χορήγησης.

17. *Συνοχή:* Το Συμβούλιο υποστηρίζει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, σύμφωνα με την αρχική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία προβλέπει αυξημένο ποσοστό χρηματοδότησης κατά δέκα επιπλέον εκατοστιαίες μονάδες για δράσεις που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας (PESCO).

Ειδικές παρατηρήσεις

18. Κατά τον τελευταίο τριμερή διάλογο στις 14 Δεκεμβρίου 2020, οι συννομοθέτες ήταν σε θέση να καταλήξουν σε συμβιβαστική λύση σχετικά με τα ακόλουθα ζητήματα:
19. *Διάρκεια:* Οι συννομοθέτες συμφώνησαν σχετικά με τη διάρκεια λειτουργίας του Ταμείου. Με το άρθρο 1 συστήνεται το Ταμείο για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027, σε ευθυγράμμιση με τη διάρκεια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027.
20. *Δημοσιονομικό πλαίσιο:* Σύμφωνα με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη», οι συννομοθέτες συμφώνησαν περαιτέρω συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλιο ύψους 7 953 000 000 ευρώ σε τρέχουσες τιμές για το Ταμείο. Η κατανομή αυτού του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου σε δράσεις «έρευνας» και «ανάπτυξης» παραμένει αναλογική προς εκείνη που περιλαμβάνόταν στην αρχική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση δεν περιλαμβάνει «ρήτρα λήψης» που θα επέτρεπε στα κράτη μέλη να ζητήσουν τη μεταφορά στο Ταμείο των πόρων που τους έχουν διατεθεί στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης, ει δυνατόν προς όφελός τους. Το Συμβούλιο συμφώνησε να μην περιληφθεί μια τέτοια ρήτρα ως απάντηση στις ανησυχίες δεοντολογικού και πρακτικού χαρακτήρα που εξέφρασαν αντιστοίχως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση αντικατοπτρίζει τον στόχο του 30 % του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027 για την ενσωμάτωση των δαπανών για το κλίμα σε όλα τα προγράμματα της ΕΕ. Περιλαμβάνει επίσης διάταξη σχετικά με την ενσωμάτωση της δράσης για τη βιοποικιλότητα.

21. *Συμμετοχή τρίτων χωρών:* Το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμφώνησαν επί της αρχικής πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις «συνδεδεμένες χώρες». Σύμφωνα με το άρθρο 5 της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, η συμμετοχή στο Ταμείο είναι ανοικτή στα μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) τα οποία είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στη συμφωνία για τον ΕΟΧ.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

22. Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση σχετικά με τον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας αντικατοπτρίζει πλήρως τη συμβιβαστική λύση που επιτεύχθηκε στις διαπραγματεύσεις μεταξύ εκπροσώπων του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με τη μεσολάβηση της Επιτροπής.
23. Καλείται συνεπώς η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων να εισηγηθεί στο Συμβούλιο:
- να εγκρίνει το παρόν σκεπτικό του Συμβουλίου σχετικά με τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση και
 - να το διαβιβάσει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
24. Μετά την έγκριση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο της θέσης του σε δεύτερη ανάγνωση, με την οποία εγκρίνεται η θέση του Συμβουλίου χωρίς τροπολογίες, ο κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας θα αρχίσει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ.
-